

Barn- och utbildningsnämnden

Internbudget 2021

Innehåll

Inledning	3
Verksamhetsförändringar/satsningar	3
Ramavstämning/finansiering	5
Driftsbudgetförutsättningar	8
Förvaltningsintern budget	11

Bilagor

Beslutsunderlag, kommunfullmäktige	1
Statliga satsningar	2
Plan för nyttjande av statsbidrag, nyanlända	3
Volymförändringar	4
Åtgärdsplan för balanserad budget	5
Budget per verksamhet och totalt	6
Grundbelopp –förskola	7
-fritidshem	8
-pedagogisk omsorg	9
-grundskola	10
-gymnasieskola	11
-vuxenutbildning	12
-särskola	13
Lokalkostnader	14
Socioekonomisk fördelning	15
Avgifter fristående	16
Förvaltningsgemensam verksamhet	17
Budget per skolområde och central förvaltning	18
Investeringsbudget	19
Läsanvisning	20
Beslut per fristående huvudman	21
Musikskoleavgift	22

Inledning

Kristianstads kommun, precis som flertalet kommuner i Sverige, står inför stora utmaningar de kommande åren med vikande ekonomiskt underlag samtidigt som antalet barn och elever ökar. För att kunna anpassa verksamheterna till rådande ekonomiska förutsättningar krävs ett stort mått av tydlighet avseende underlag med konsekvensbeskrivningar som grund för beslut.

Föreslagen budget för 2021 riskerar att påverka kvaliteten i flera verksamheter. De direkta konsekvenserna kan komma att yttra sig i olika omfattning beroende på lokala förutsättningar. Det talas oftast om effektiviseringar i samband med att budgetramar skall minska. I realiteten handlar det oftast om produktivitetsökning. Fler barn och elever i grupper påverkar sannolikt effektiviteten negativt samtidigt som produktiviteten ökar.

Staten erbjuder genom Skolverket en rad villkorade statsbidrag som beaktats i förslag till budget. Ett antal nya bidrag och förändringar av befintliga är föreslagna i regeringens höständringsbudget 2020 samt i budgetproposition för 2021.

Beslutsunderlag

Föreliggande Internbudget 2021 utgör Barn- och utbildningsnämndens, BUN, beslut om resurser i form av grundbelopp per verksamhet, samt fördelning av resurser till de kommunala verksamheterna. Prioriteringar är gjorda i syfte att nå målen enligt gällande styrdokument. Internbudgeten avser såväl driftbudget som investeringsbudget exkl lokaler.

BUN samt förvaltning, BUF, har idag ett väl utvecklat system för fördelning av resurser inom såväl den kommunala verksamheten som till de fristående verksamheterna. Med undantag för nämnd, skolskjutsar och riktade statsbidrag ingår alla resurser i grund- och tilläggsbelopp.

Förslaget tar sin utgångspunkt i kommunstyrelsens beslut 2020-06-17 om planeringsförutsättningar för kommunen 2021 samt i förslag till kommunfullmäktige 2020-11-10 om budgetramar för 2021, **se bilaga 1**.

Verksamhetsutveckling 2021

För att ytterligare förbättra förutsättningar för ökad måluppfyllelse görs prioriteringar enligt nedan.

Prioriteringar inom befintlig budgetram i syfte att öka måluppfyllelsen:

- ”Framgångsrik undervisning” – en långsiktig satsning för att öka elevernas måluppfyllelse. Mot bakgrund av nationella och kommunala analys-, jämförelse- och utvärderingsunderlag, har förvaltningschefen beslutat om att kraftsamla för att förbättra kunskapsresultaten för eleverna i de kommunala skolorna och höja undervisningskvaliteten.

Visionen för förvaltningen arbete i detta hänseende är att "All undervisning i Kristianstads kommun kännetecknas av god kvalitet där varje elev når sin fulla potential". Med start januari 2019 är detta den största satsningen som kommunen gjort under de senaste 25 åren. Den kommer att innefatta hela styrkedjan och pågå i flera år.

- "Framgångsrik undervisning" inom förskolan är en långsiktig satsning för att utveckla förskolans undervisning och öka barnens måluppfyllelse.
- "Fokusskolor" är utvalda skolor till vilka centrala resurser prioriteras och samordnas i syfte att öka måluppfyllelse och likvärdighet, samt att befintliga resurser används än mer effektivt.
- Systematisk kartläggning av undervisningen, "Kärnan", är en modell framtagen av BUF med stöd av Linnéuniversitetet. Modellen syftar till att, genom kartläggning av skolans undervisning, ge rektor ett tydligt underlag att använda för det fortsatta utvecklingsarbetet. Kartläggningen genomförs på grund- och gymnasieskolor.
- För att möta förskolans utmaningar har bland annat riktlinjer för planeringstid och verksamhetsutveckling beslutats. Implementering pågår och kommer att förtydliga de olika personalkategoriernas ansvarsområde.
- För nyanländas lärande pågår insatser såväl inom ramen för "Framgångsrik undervisning" som utifrån förvaltningschefen direktiv. Skolverket har utsett Kristianstads kommun att ingå i *Riktade insatser för nyanländas lärande*. Denna satsning omfattar förskola, grundskola, fritidshem och gymnasieskola och kommer att fortgå till och med år 2022.
- BUF fortsätter att prioritera utvecklingsarbete med fokus på språkutveckling. Inrättandet av s k förskolebibliotek är en satsning inom detta område. Ett par samarbetsprojekt med förskolor och Högskolan Kristianstad genomförs också, vilket innebär att den vetenskapliga kopplingen stärks.

Prioriteringar med tillförda eller omfördelade medel

Statsbidrag

BUN kommer att ha fortsatt fokus på barn och elevers resultat med satsning av resurser för bättre måluppfyllelse. Förutom de kommunala satsningarna lämnar staten bidrag för ett antal olika insatser som kommunen förväntas genomföra. Dessa satsningar utgörs primärt av riktade statsbidrag. Det är för närvarande inte aktuellt med några nya generella statsbidrag som avser barn- och utbildningsverksamhet. BUF har sökt och kommer att söka statsbidrag enligt bilagda sammanställning, se **bilaga 2**.

Insatser för nyanlända

Behoven av insatser för nyanlända i form av förberedelseklass, studiehandledning på modersmål, introduktionsprogrammet inom gymnasieskolan (IMS) etc, är fortsatt stort om än det minskar. Bidragen, som är av engångskaraktär, utgörs dels av bidrag för asylsökande och dels av bidrag för de som erhållit uppehållstillstånd, s k etableringsbidrag.

Under 2020 har antalet nyanlända minskat och ytterligare minskning prognostiseras för 2021. Bidragen från Migrationsverket kommer enligt plan inte att räcka för att täcka alla kostnader för ”introduktion” under 2021. Färre nyanlända medför minskade bidrag vilket medför behov av kommunala medel kommande år. Kommunen och BUN i synnerhet måste planera väl för bidragens nyttjande.

2017 beslutade riksdagen om utbildningsplikt för nyanlända. Syftet med utbildningsplikten är att nyanlända med kort utbildningsbakgrund under sin tid i etableringen ska studera för att lättare komma in på arbetsmarknaden. De nyanlända som omfattas av utbildningsplikten ska samtidigt som de läser SFI studera kurser på grundläggande nivå. Finansiering av det ökade kravet sker med ett ökat schablonbelopp för etableringsstöd.

Då statsbidrag ackumuleras i syfte att nyttjas under flera år föreslår BUF en plan avseende hur resurserna bör fördelas. Av planen framgår vad resursen skall nyttjas till samt fördelning över tid. Planen är sedan tidigare förankrad i kommunstyrelsen som grund för de relativt stora periodiseringar som har gjorts, se **bilaga 3**.

Modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål

Efterfrågan på lagstadgad verksamhet i form av modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål ökar årligen och så även kommande år. BUF kommer att genomföra en översyn av gruppstorlekar, för att om möjligt kunna hantera ökad efterfrågan med befintliga resurser. Behoven följs upp kontinuerligt och bedömning görs om eventuellt ytterligare resurser behöver tillföras.

Den totala resursomfattningen för ovan nämnda verksamhet blir ca 37,0 mkr varav ca 15,0 mkr utgör statsbidrag. Antalet elever som är berättigade till modersmålsundervisning uppgår till ca 34 % av elevvolymen i grundskolan.

Ramavstämning/finansiering budget 2021

Budgetförändringar

Effektiviseringar (1)

Enligt Kommunstyrelsen beslut om planeringsförutsättningar för 2021 erhåller BUN en minskad nettobudgetram motsvarande -1,25 procent eller -27,2 mkr.

Volymförändringar (2)

Volymförändringarna 2021 beräknas nettomässigt i barn- och elevvolymen motsvara ca 8,0 mkr exkl asylsökande. Det är främst efterfrågan avseende grund- och gymnasieskola som ökar, men även övriga verksamheter ökar något. Se **bilaga 4**.

Index bidrag till fristående huvudmän (3)

BUF bedömer att medel bör avsättas till bidrag för fristående verksamheter, vilka ökar grundat på att grundbeloppen ökar när kostnader för löner ökar. Ökningen beräknas till 7,0 mkr netto när BUN's intäkter vid försäljning av interkommunala platser är beaktade. Löneökningar täcks i efterhand från kommunfullmäktige utifrån det verkliga utfallet av 2021 års löneöversyn. För de kommunala verksamheterna erhålls täckning för utfallet av tillsvidareanställda. Beträffande fristående huvudmän erhålls en preliminär täckning i grundbelopp från januari 2021.

Bidrag för lokaler (4)

I takt med att kommunen bygger nya förskolor och skolor ökar den totala kostnaden för lokaler. Denna ligger till grund för beräkning av bidrag till fristående huvudmän vilket får till följd att bidragens omfattning ökar. För 2021 beräknas ökningen motsvara ca 2,9 mkr.

Barn med särskilda behov (5)

Ökning av mängden barn och elever medför även behov av ytterligare resurser för barn i behov av särskilt stöd. För 2021 beräknas det ökade behovet för samtliga verksamheter utgöra 1,0 mkr.

Socioekonomisk resurs (6)

Ökade volymer av barn och elever medför även behov av ytterligare resurser för socioekonomisk fördelning. För 2021 beräknas det ökade behovet för samtliga verksamheter utgöra 1,0 mkr.

Modersmålsundervisning (7)

Ökning av mängden barn och elever medför även behov av ytterligare resurser för modersmålsundervisning och studiehandledning. För 2021 beräknas det ökade behovet för samtliga verksamheter utgöra 2,0 mkr.

Insatser för nyanlända (8)

För att kunna bibehålla en rimlig nivå på insatser för nyanlända i form av förberedelseklass, studiehandledning, introduktionsprogram på gymnasiet, vuxenutbildning etc behöver ca 14,0 mkr tillföras när de riktade statsbidragen minskar, **se bilaga 3**.

Index livsmedel (9)

Livsmedelspriserna ökar årligen och därför bör 1,5 mkr avsättas. Reviderade priser bör beslutas av kommunstyrelsen och debiteras BUF av den nya serviceorganisationen.

Finansiering

Ramförstärkning (10)

Kommunfullmäktige föreslås besluta att avsätta resurser för ökade volymer 2021. Av dessa föreslås BUN erhålla täckning för det prognostiserade behovet 8,0 mkr. BUN föreslås även erhålla 7,0 mkr för finansiering av ökade bidrag till fristående huvudmän grundat på ökade lönekostnader i kommunen.

Statsbidrag Likvärdig skola (11)

Kristianstads kommun erhåller preliminärt ca 51 mkr för ”Likvärdig skola”. Ökningen av bidraget 2021 som preliminärt utgör 11,3 mkr föreslås nyttjas för barn med särskilda behov, socioekonomisk fördelning samt nyanlända för vilket bidrag från Migrationsverk inte längre räcker fullt ut.

Åtgärdsplan för balanserad budget (12)

För att erhålla en balanserad budget föreslås ett antal åtgärder, se **bilaga 5**. För varje åtgärd finns korta konsekvensbeskrivningar. Utförliga konsekvensbeskrivningar och åtföljande riskanalyser genomförs lokalt på de enheter där åtgärder kommer att vidtas.

Förändring av musikskolans avgifter skall fastställas av kommunfullmäktige, underlag se **bilaga 22**.

Budgetförändringar, sammanfattning

		Belopp (mkr)	Andel av resp budget (%)
	Budgetförändringar		
1	Produktivitetsökning (KS beslut)	27,2	1,25
2	Volymförändring	8,0	
3	Indexering, bidrag till fristående huvudmän	7,0	
4	Bidrag för lokaler	2,9	
5	Barn med särskilda behov	1,0	
6	Socioekonomisk resurs	1,0	
7	Modersmålsundervisning/studiehandledning	2,0	
8	Insatser för nyanlända	14,0	
9	Indexering livsmedel	1,5	
	SUMMA 1	64,6	
	Finansiering		
10	Ramförstärkning, KF beslut nov -20 (volymökning 8,0 + bidrag fristående 7,0)	15,0	
11	Statsbidrag Likvärdig skola (51,7- 40,4)	11,3	
12	Åtgärdsplan	38,3	0,0-4,5
	SUMMA 2	64,6	
	Budgetram 2020 (netto, inkl kapitalkostnader)		
	Budgetram 2021 (netto, inkl kapitalkostnader)		

Driftsbudgetförutsättningar

Ram och fördelning

Revidering av Skollagen, lag 2014:458, som trädde i kraft 2014-07-01, innebär ett tydligt krav på att kommuner fördelar resurser utifrån elevers behov. Skollagen stipulerar också hur grundbelopp skall specificeras, att det skall framgå att kommunal och fristående verksamhet erhåller samma belopp, samt att kommuner skall beakta socioekonomiska variationer vid fördelning. Av **bilaga 6** framgår volymer och budget för respektive verksamhetsform och totalt för nämnd och förvaltning.

Grundbelopp

I **bilagorna 7-13** presenteras aktuella grundbelopp för interkommunala ersättningar och bidrag till fristående verksamheter.

Grundbeloppskalkyler

Grundbeloppen har enligt skollagen en specifik uppdelning enligt exempel för grundskolan nedan.

Ex GRUNDSKOLA

Undervisning

Lärverktyg

Elevhälsa

Måltider

Lokalkostnader

Administration 3 %

Momskompensation 6 %

SUMMA Grundbelopp

Projektmedel etc

Tilläggsbelopp

Modersmålsverksamhet

Verksamhet för nyanlända

SUMMA Tillägg (inkl adm- och momskompensation)

Undervisning

Kostnader för undervisning, kompetensutveckling, rektor och arbetslivsorientering. Kostnader för utredning av barns och elevers eventuella behov av stöd och upprättande av åtgärdsprogram i skolan liksom kostnader för stöd och särskilt stöd.

Lärverktyg

Förutom traditionella läromedel ingår IT-kostnader och studiebesök, samordnad varudistribution etc.

Elevhälsa

Elev- och hälsovård omfattar kurator, psykolog, skolläkare och skolsköterska samt eventuellt andra tjänster som arbetar med elev- och hälsovård.

Måltider

Självkostnaden för kommunala skolmåltider exkl lokalhyror och administration.

Lokalkostnader

Genomsnittliga hyreskostnader, exkl administration, per elev eller barn, lokalvård samt avskrivning och räntekostnader för inventarier, **se bilaga 14.**

I de fall fristående skolor erhåller täckning för sina faktiska lokalkostnader kommer den del som utgör hyreskostnaden att ersätta grundbeloppets lokaldel exklusive lokalvård och kapitalkostnader för inventarier.

Administration

Det administrativa påslaget är alltid 3 %. Enligt dom i förvaltningsrätten hänförs vaktmästeri till administration.

Momskompensation

Kommunen erhåller statsbidrag med 6 % och skall betala bidrag till fristående verksamheter med motsvarande påslag.

Tilläggsbelopp

Bidrag i form av tilläggsbelopp skall endast avse ersättning för extraordinära stödåtgärder enligt gällande förordning. Riktlinjer för handläggning och beslut är fastställda av BUF.

Bidrag för modersmålsverksamhet kan de fristående verksamheterna erhålla för barn och elever efter ansökan och prövning.

Indexering

Beloppen, vilka endast avser personalkostnader, är uppräknade utifrån medellöneförändringar för 2020 och avseende bidrag till fristående huvudmän och interkommunala ersättningar är de även uppräknade preliminärt med 1,25 % (12 månader) löneindex för 2021. Ökningen avser helår medan kommunens lönerevision avser april-december månad. Grundbeloppen är justerade avseende lokalkostnadsdelen grundat på uppdaterade internhyror och kommunens genomsnittskostnader.

Beslut om indexering av grundbelopp under verksamhetsåret föreslås BUN delegera till ekonomichef. Det kan avse förändrade löner, livmedelspriser etc.

Socioekonomisk fördelning

BUN föreslås bibehålla den struktur som fastställdes för budget 2020 och som innebar att större tyngd läggs vid ”föräldrars utbildningsbakgrund” samtidigt som den del som avser ”barn födda utomlands” minskar och kriterierna för ”ensamhushåll” respektive ”försörjningsstöd” togs bort.

Fördelning avseende ”barn födda utomlands” sker med belopp per elev vilket medför att den totala omfattningen av resurs för detta kriterium minskar. ”Föräldrars utbildningsbakgrund” anses idag som den faktor som har störst enskild betydelse för barnens utveckling.

Då det inte är möjligt att erhålla färsk statistik från SCB som underlag för fördelning föreslås det underlag som nyttjades för 2020 års budget utgöra underlag i stället. Sannolikt är förändringarna små och det bör därmed inte medföra några kännbara förändringar för kommunala eller fristående verksamheter. **se bilaga 15.**

Förberedelseklass, studiehandledning, introduktionsprogram

Såväl kommunala som fristående verksamheter måste ansöka om de insatser som avser förberedelseklasser, studiehandledning på modersmål och språkintröduktion på gymnasiet, när behov uppstår.

Förskola/pedagogisk omsorg/fritidshem

Grundbelopp för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem är beräknade per årsveckotimme. Motivet för att fördela resurser per timme är att efterfrågan kan vara mycket olika mellan de placerade barnen och kravet på resurser blir därmed betydligt större om efterfrågan avser verksamhet stor del av dagen eller veckan. Resursfördelningen bör ta hänsyn till antal timmar per barn för att möjliggöra likvärdiga kvalitetsförutsättningar för alla förskolor och fritidshem.

Även 2021 föreslås bidrag inte utgå för ökat timsnitt per barn och vecka. Om timsnittet inte ökar får det inga konsekvenser för verksamheten. Skulle det däremot öka medför det att personaltätheten minskar något.

Enligt skollagen skall budget för såväl förskola som fritidshem fördelas utifrån socioekonomiska variabler. Fördelningsmodellen motsvarar den som gäller för grundskolan och resurser omfördelas grundat på andel nyanlända och föräldrars utbildningsbakgrund.

Resurstillskottet till förskolan avtar med ökad efterfrågan per barn. Brytpunkten föreslås fortsatt vara vid 25 timmar per barn och vecka, varefter bidraget minskar per timme.

Krav på ökade öppettider kan medföra ökade kostnader på aktuella förskolor.

International Baccalaureate, IB

Förändring i förordning, SFS 2019:1112, innebär att beloppet (bidrag/pris) för IB skall utgå från Naturvetenskapsprogrammet, NA, fr om 2020-01-01. I Kristianstad har IB sedan tidigare ett belopp som är högre än NA varför BUN föreslås besluta om en succesiv anpassning.

Avgifter

Kommunen kan inte kräva att fristående huvudmän följer den av kommunfullmäktige fastställda taxan för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Fristående huvudmän skall dock följa lagstiftningen avseende ”maxtaxa” och kan därmed inte ta ut högre avgift än lagens angivna procentsatser av den av Skolverket årligen fastställda avgiftsgrundande inkomsten per hushåll.

Grundbidrag till fristående huvudmän reduceras med kommunens genomsnittliga avgiftsintäkt per barn. Den genomsnittliga avgiftsintäkten räknas fram utifrån avgiftsintäkt 2019, indexering för ökade löner 2020 och 2021, statlig höjning av inkomsttak, samt eventuell ändrad taxa i Kristianstads kommun. Det framräknade avdraget framgår av **bilaga 16**.

Förvaltningsintern budget

Det står en kommun fritt att enligt Skollagen omfördela budgeten internt. BUN har valt att omfördela gemensamma resurser med följd att de grundbelopp som BUN fastställer reduceras innan de tilldelas de kommunala verksamheterna.

Resursfördelning till de kommunala verksamheterna är reducerade med lokalkostnader, kapitaltjänst för inventarier, måltidsverksamhet, samt ett antal förvaltningsövergripande insatser, innan budget fördelas till skolområdena, se **bilaga 17**.

Resursskola och bemanningsenhet är internt intäktsfinansierade vilket innebär att skolområdena köper tjänster av dessa enheter till självkostnadspris.

Av **bilaga 18** framgår vilka resurser respektive skolområde och förvaltningsgemensamma verksamheter erhåller. För skolområdena är det en budget som kommer att förändras under året i takt med att barn- och elevvolymerna förändras.

Tilldelningen till verksamheterna korrigeras som regel månatligen utifrån förändringar i barn och elevvolymerna.

Kommunalt tilläggsbelopp

Detta tilläggsbelopp, som avser barn med extra stora behov av stöd, fördelas internt inom kommunen utifrån andel barn och elever per skolområde.

Försörjningsverksamhet

Fr om 2021 har kommunen en serviceorganisation, GS, som säljer måltider, lokalvård samt transporter. Förändringen påverkar inte budgeten för BUN och därmed inte heller de grundbelopp med vilka BUN's verksamheter kommer att ersätta GS. Policys, regler och riktlinjer som grund för överenskommelser mellan BUF och GS kommer att fastställas av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige..

Områdesbudget

Skolområdena skall presentera en områdesbudget **senast den 31 januari 2021** för att möjliggöra en god uppföljning redan från årets början.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten utgörs av resurs för reinvestering i utrustning samt för mindre fastighetsförändringar. Förslag till fördelning av de 22,3 mkr kommunfullmäktige föreslås tilldelas BUN framgår av **bilaga 19**.

Läsanvisningar

Ett budgetdokument innehåller mängder med underlag för beslut. I syfte att underlätta för mottagaren presenteras ”läsanvisningar” i **bilaga 20**.

Hans Thorsson

Frida Skoog

Helena Moberg

Ekonomichef

Ekonom

Ekonom